

Reactie van de NVCi op de internetconsultatie Wet implementatie richtlijn duurzaamheidsrapportering

Vraag 1

Graag uw reactie op alle onderdelen van het conceptwetsvoorstel en de toelichting.

Zie onze reactie onder vraag 3.

Vraag 2

De richtlijn gaat er van uit dat de duurzaamheidsrapportering wordt gecontroleerd door de externe accountant die ook de jaarrekening controleert. De richtlijn bevat een lidstaatoptie die ondernemingen de keuze biedt om een andere accountantsorganisatie de duurzaamheidsrapportering te laten beoordelen dan de accountantsorganisatie die de wettelijke controle van de jaarrekening verricht.

Acht u het wenselijk dat Nederland gebruikmaakt van deze lidstaatoptie? Kunt u uw overwegingen toelichten? Hierbij kunt u onder andere denken aan effecten voor de accountancymarkt, de keuzemogelijkheid voor bedrijven en de samenwerking tussen de accountantsorganisaties, bijvoorbeeld om te kunnen beoordelen of het bestuursverslag verenigbaar is met de jaarrekening.

Zie onze reactie onder vraag 3.

Vraag 3

De richtlijn duurzaamheidsrapportering biedt lidstaten de mogelijkheid om toe te staan dat een geaccrediteerde onafhankelijke verlener van assurediensten de duurzaamheidsrapportering beoordeelt. Deze dienstverlener moet aan vereisten voldoen die gelijkwaardig zijn aan de vereisten die gelden voor externe accountants en accountantsorganisaties, bijvoorbeeld wat betreft scholing en de organisatie van werkzaamheden. Indien lidstaten gebruik maken van deze lidstaatoptie, moeten zij op den duur ook dergelijke dienstverleners uit andere lidstaten toelaten. Ook moeten zij de optie doorgeven dat ondernemingen een andere accountantsorganisatie de duurzaamheidsrapportering laat beoordelen dan de accountantsorganisatie die de wettelijke controle van de jaarrekening verricht (zie vraag 2).

Acht u het wenselijk dat Nederland gebruikmaakt van deze lidstaatoptie? Kunt u uw overwegingen toelichten? Hierbij kunt u onder andere denken aan effecten voor de accountancymarkt, de concurrentiepositie van Nederland, de keuzemogelijkheid voor bedrijven en de samenwerking tussen deze dienstverleners en de accountant die de rest van het bestuursverslag controleert.

De NVCi maakt graag gebruik van de geboden mogelijkheid om op de internetconsultatie te reageren. Maar voordat we onze standpunten delen, stellen we onszelf graag eerst kort voor. De Nederlandse Vereniging Certificatie-Instellingen (NVCi) vertegenwoordigt geaccrediteerde Certificatie- en Verificatie-instellingen, die verantwoordelijk zijn voor meer dan 90% van de certificaten in Nederland.

De leden van de NVCi zijn geaccrediteerd door de Nederlandse Raad voor Accreditatie (RvA). Zij opereren in alle mogelijke sectoren: van de bouw tot de energiesector, en van de chemische industrie tot de publieke dienstverlening. De geaccrediteerde Certificatie- en Verificatie-Instellingen, die assurancediensten verlenen, zijn onafhankelijk en beschikken over gespecialiseerde kennis op het gebied van milieubeheer, gezondheid & veiligheid en andere duurzaamheidsthema's.

Ons standpunt op uw vraag

De NVCi is van mening dat de keuze om gebruik te maken van deze lidstaatoptie een noodzakelijke beslissing is. Ons inziens biedt deze lidstaatoptie zwaarwegende voordelen voor zowel ondernemend Nederland als voor een succesvolle en efficiënte implementatie van de EU-richtlijn duurzaamheidsrapportering (CSRD).

Deze optie is nadrukkelijk in de CSRD-richtlijn opgenomen, wat een indicatie geeft van het belang ervan. Verder delen wij de visie van de demissionaire minister van Financiën in Het Financieele Dagblad van dinsdag 11 juli 2023, waarin zij stelt dat de lidstaatoptie 'kan bijdragen aan het verbreden van het aantal mensen dat duurzaamheidsverslaggeving kan controleren en dat dit voordelen kan opleveren'. Graag lichten wij toe welke voordelen wij zien in de lidstaatoptie.

Voordelen voor ondernemend Nederland

Door gebruik te maken van deze lidstaatoptie, creëert u toegevoegde waarde voor ondernemend Nederland:

- **Keuzevrijheid voor organisaties**

Organisaties krijgen de mogelijkheid om geaccrediteerde Certificatie- en Verificatie-Instellingen te selecteren op basis van hun kwaliteit en expertise. Dit voorkomt dat organisaties min of meer verplicht zijn om hun eigen accountant in te schakelen. De keuzevrijheid voor organisaties wordt vergroot door te kiezen voor de meest passende en deskundige partij voor de verificatie van duurzaamheidsrapportages.

- **Efficiëntere verificatie**

In Nederland hebben meer dan 3.000 organisaties, met in totaal ongeveer 10.000 vestigingen, al een ISO-certificaat voor managementsystemen voor milieu en gezondheid & veiligheid. Ook zijn er al veel organisaties die hun volledige MVO-managementsystemen hebben laten certificeren. Deze certificaten worden jaarlijks geëvalueerd door geaccrediteerde Certificatie- en Verificatie-Instellingen. Door deze instellingen toe te staan om ook CSRD-verificaties uit te voeren, ontstaat de mogelijkheid om de verificatie van duurzaamheidsrapportages en -certificatie van managementsystemen te combineren. Dit leidt tot meer efficiënte en kosteneffectieve verificatieprocessen voor bedrijven, aangezien veel CSRD-eisen al overeenkomen met bestaande ISO-normen. Dit minimaliseert tevens de administratieve lasten voor bedrijven.

- **Versnellen van duurzaamheidsinitiatieven**

De Plan-Do-Check-Act-benadering van ISO-managementsystemen bevordert continue verbetering door bedrijven. Het toestaan van gecombineerde verificaties door geaccrediteerde Certificatie- en Verificatie-Instellingen helpt niet alleen bij naleving van duurzaamheidsrapportering, maar stimuleert bedrijven ook om duurzaamheidsinitiatieven te versnellen. Dit draagt bij aan het realiseren van de Nederlandse duurzaamheidsdoelstellingen.

- **Stimulering van marktwerking en concurrentie**

Het toestaan van geaccrediteerde Certificatie- en Verificatie-Instellingen om verificaties uit te voeren, stimuleert marktwerking en concurrentie in de sector van duurzaamheidsrapportage en -verificatie. Dit kan resulteren in meer concurrerende tarieven en verminderde regeldrukkosten voor bedrijven, evenals betere dienstverlening.

Voordelen voor een succesvolle implementatie

De lidstaatoptie biedt verder een grote toegevoegde waarde in een succesvolle implementatie van de richtlijn duurzaamheidsrapportering door de Nederlandse overheid, te weten:

- **Bredere toegang tot gespecialiseerde expertise**

Certificatie- en Verificatie-Instellingen staan voor kwalitatief hoogwaardige certificatie en verificatie onder accreditatie. Hierdoor beschikken geaccrediteerde Certificatie- en Verificatie-Instellingen over gespecialiseerde, hoogwaardige expertise op het gebied van milieubeheer, gezondheid & veiligheid, en andere duurzaamheidsthema's. Deze expertise is van onschatbare waarde bij het verifiëren van duurzaamheidsrapportages, vooral omdat deze vaak complexe milieuvraagstukken en sociale kwesties omvatten. Het toestaan van de lidstaatoptie opent de deur voor bedrijven om breed gebruik te maken van deze gespecialiseerde expertise.

- **Bewezen deskundigheid in verificatie van wet- en regelgeving**

Geaccrediteerde Certificatie- en Verificatie-instellingen hebben zich in de afgelopen jaren aantoonbaar bewezen bij de verificatie van een groot aantal wettelijke regelingen en voorwaarden. Door verschillende departementen is de inzet van geaccrediteerde Certificatie- en Verificatie-instellingen succesvol toegepast bij de invulling van toezicht of onafhankelijke beoordelingen, waarbij private toetsing en publiek toezicht elkaar goed aanvullen. Zo worden beoordelingen door geaccrediteerde Certificatie- en Verificatie-instellingen uitgevoerd in het kader van CO₂-emissiehandel conform EU ETS, duurzame biobrandstoffen in het kader van RED II, de Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD), de Richtlijn Bouwproducten en de EU EMAS-verordening.

Deze aanpak kan eveneens op dezelfde wijze worden toegepast voor de verificatie van duurzaamheidsrapportering (CSRD). Er wordt dan voortgeborduurd op de bestaande ervaring van overheidsinstanties met de inzet van geaccrediteerde Certificatie- en Verificatie-instellingen in de verificatie van de toepassing van regelingen.

- **Efficiënt gebruik van bestaande middelen**

Met het toestaan van de verificatie van duurzaamheidsrapportages door geaccrediteerde Certificatie- en Verificatie-Instellingen, kunnen bestaande middelen, auditprocessen en kennis die al beschikbaar zijn worden benut. Dit vermindert op zijn beurt de gemeenschappelijke leercurve en kosten van de implementatie van de richtlijn duurzaamheidsrapportering vermindert.

- **Zekerheid en borging via accreditatie**

Door gebruik te maken van de lidstaatoptie, en daarnaast te verplichten dat accreditatie van de Nederlandse Raad voor Accreditatie (RvA) volgens de ISO/IEC 17029-standaard wordt vereist, wordt de kwaliteit, expertise en onafhankelijkheid van geaccrediteerde Certificatie- en Verificatie-Instellingen objectief beoordeeld en gegarandeerd.

- **Capaciteit en beschikbaarheid verzekerd**

Door geaccrediteerde Certificatie- en Verificatie-Instellingen nu toe te staan om duurzaamheidsrapportages te verifiëren, wordt de capaciteit voor het te verwachten 'keteneffect' vergroot en gewaarborgd. Daarmee wordt het risico verminderd dat het tekort aan beschikbaarheid van gekwalificeerde experts een bottleneck zal zijn in de uitrol van de richtlijn duurzaamheidsrapportering.

Praktische uitwerking van de lidstaatoptie

Om ervoor te zorgen dat deze lidstaatoptie soepel en effectief kan worden geïmplementeerd, stellen wij voor dat assurance-onderzoek van duurzaamheidsrapportering ook kan worden uitgevoerd door een onafhankelijke Certificatie- en Verificatie-Instelling, mits deze instelling nadrukkelijk is geaccrediteerd door de Nederlandse Raad voor Accreditatie (RvA) conform ISO/IEC 17029.

De norm ISO/IEC 17029, die in 2020 is goedgekeurd door de Europese Commissie, biedt organisaties de mogelijkheid om accreditatie te verkrijgen voor validatie- en verificatieactiviteiten met betrekking tot de betrouwbaarheid van informatie die wordt gepresenteerd in claims of uitspraken.

Het is uiteraard van belang dat geaccrediteerde Certificatie- en Verificatie-instellingen kunnen voldoen aan de eisen van de richtlijn duurzaamheidsrapportering (CSRD) om een gelijk speelveld te creëren. ISO/IEC 17029 wordt beschouwd als de meest geschikte accreditatienorm voor dit doel, omdat deze specifiek is ontwikkeld voor verificatiedoelinden.

Voor eventuele toekomstige aanpassingen aan de kwalificatie-eisen stelt de NVCi verder voor om dit in samenwerking met andere branchevertegenwoordigers, zoals de NBA, te doen. Dit zal leiden tot harmonisatie van inhoud en werkwijze, terwijl ieders aanvullende kwaliteiten en competenties van alle betrokkenen beschikbaar blijven voor het Nederlandse bedrijfsleven.

We willen ook verwijzen naar het Nederlandse standpunt met betrekking tot 'certificatie en accreditatie in het kader van overheidsbeleid', zoals vastgelegd in de brief van de Minister van Economische Zaken van 19 september 2016, referentie 29 304. Deze benadering geniet internationale erkenning en waarborgt een hoog niveau van betrouwbaarheid en zekerheid in het verificatieproces van duurzaamheidsrapportages. Bovendien vindt afstemming en harmonisatie plaats op Europees en internationaal niveau door de Nederlandse Raad voor Accreditatie, onder andere via de EA (European co-operation for Accreditation) en het IAF (International Accreditation Forum).

Hierdoor wordt gewaarborgd dat:

- Certificatie- en Verificatie-Instellingen niet zomaar deze assurance-onderzoeken van duurzaamheidsrapportering kunnen uitvoeren, maar alleen na aantoonbare accreditatie door de Nederlandse Raad voor Accreditatie (RvA), met expliciete vermelding van CSRD in de scope van de accreditatie.
- Niet alleen de kennis, vaardigheden en onafhankelijkheid van de uitvoerende geaccrediteerde Certificatie- en Verificatie-Instellingen worden onafhankelijk getoetst en gewaarborgd door de RvA, maar ook aspecten als vertrouwelijkheid en objectiviteit, in overeenstemming met het Nederlandse standpunt met betrekking tot 'certificatie en accreditatie in het kader van overheidsbeleid'.

- De opname van geaccrediteerde assurance-onderzoeken ook aandacht vraagt voor opleidingseisen, kwalificatievereisten en beroepsethiek. Binnen het accreditatieveld zijn hiervoor systemen operationeel, die hun effectiviteit al jarenlang in de praktijk hebben bewezen.
- Er voldoende capaciteit en beschikbaarheid is om te voorzien in de verwachte 'keteneffecten' die deze wetgeving met zich mee zullen brengen, evenals de verplichtingen voor bedrijven.

Conclusie

Samengevat biedt het opnemen van deze mogelijkheid in de Nederlandse wetgeving zowel de noodzakelijke deskundigheid als de benodigde flexibiliteit om de markt vraag in de komende jaren te ondersteunen. Het opent de deur naar een efficiëntere, effectievere, en concurrerende uitvoering van de richtlijn duurzaamheidsrapportering (CSRD) in Nederland.

Wij zien ernaar uit dat Nederland gebruikmaakt van de lidstaatoptie om geaccrediteerde onafhankelijke assurancedienstverleners (Certificatie- en Verificatie-Instellingen) toe te staan duurzaamheidsrapportages te verifiëren. Dit zal zorgen voor een effectieve en soepele implementatie van de richtlijn duurzaamheidsrapportering (CSRD), en zal tevens bijdragen aan het behalen van de duurzaamheidsdoelstellingen van de Nederlandse overheid.

Tot slot

In onze reactie op uw vraag hebben we tevens een voorstel gedaan met betrekking tot de praktische implementatie van de lidstaatoptie, waarbij geaccrediteerde Certificatie- en Verificatie-Instellingen duurzaamheidsrapportages in het kader van de richtlijn duurzaamheidsrapportering (CSRD) kunnen verifiëren. Wij staan ervoor open om met u en andere betrokken organisaties in overleg te treden om gezamenlijk een passende invulling hieraan te geven.
